

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

Oct/Nov. – 2019

SANSKRIT: P15 SANSKRUT BHASHA ANE SAHITYA (CORE/EC-15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ફકરાનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- Q.1(A) Translate any two of the following Passages. (08)
- (૧) યૌવનારભે ચ પ્રાયઃ શાસ્ત્રજલપ્રક્ષાલનનિર્મકાપિ કાલુષ્યમુપયાતિ બુદ્ધિઃ। અનુલ્લિપ્તધવલંતાપિ સરાગૈવ ભવતિ યૂનાં દ્રષ્ટિઃ। અપહરતિ ચ વાત્યેવ શુષ્કપત્રં સમુદ્ભૂતરજોઽન્તિરતિદરમાત્મૈચ્છયા યૌવન સમયે પુરુષં પ્રકૃતિઃ। ઇન્દ્રિયહરિણહાકિરણી ચે સતતદૂરન્તો ઇયમ્ ઉપભોગમૃગતૃષ્ણિકા। નવયૌવનકષોયિતાત્મનશ્ચ સલિલાનીય તાન્યેય વિષયસ્વરૂપાણ્યાસ્વાદ્યામાનાનિ મધુસ્તરાણ્યા પતન્તિ મનસઃ। નાશયતિ ચ]દિઙ્મોહ ઇવોન્માર્ગપ્રવર્તકઃ પુરુષમત્યાસંગો વિષયેષુ। ભવાદશા એવ ભવન્તિ ભોજનાન્યુ-પદેશાનામ્।
- (૨) ન પરિચયં રક્ષતિ। નાભિજનમીક્ષતે। ન રૂપમાલોકેયતે। ન કુલકમમનુવર્તને। ન શીલં પશ્યતિ। ન વૈદગ્દયં ગયપતિ। ન શ્રુતમાકર્યપતિ। ન ધર્મનુરુદ્ધતે। ન ત્યાગ માદ્રપિતે। ન વિશેષજ્ઞતાં વિચારયતિ। ના ચારં પાલયતિ। ન સત્યમનુબુદ્ધયતે। ન લક્ષ્યં પ્રમાપી કરોતિ। ગન્ધર્વનગલેખેવ પશ્યત એવ નશ્યતિ।
- (૩) પરસ્પરનિરુદ્ધં ચેન્દ્રજાલભિવદર્શયન્તી પ્રકટયતિ જગતિ નિજં ચરિતમ્। તથાહિ સતતમુષમાણમાર્શપયક્તિ અપિ જાહ્યમુપજનેયતિ। ઉન્નતિમાદધાનોપિ નીચસ્વભાવતામોવિષક-રાતિ। તોયરાશિ સંભવાયિ તૃષ્ણાં સંવર્ધયતિ। ઈશ્વરતોલધિમાનમાપાદયતિ। વિગ્રહવત્યપ્યપ્રત્યદાદર્શના। પુરુષોત્તમૈતાપિ ચલજનપ્રિયા રેણુભ્યીબ સ્વચ્છમપિ કલુષીકરોતિ।
- (૪) સર્વથા કલ્યાણૈઃ ચિત્રા ક્રિયમાણમનુભવેતુ ભવાન્નવેયૈવરાજ્યાભિષેક મંગલમ્। કુલ્લક્રમાગતામુદ્રહ પુર્વપુરુષૈરુઠં ધૂરમ। અવનમય દ્વિષતાં શિશસિ ઉન્નમય બન્ધુવર્ગમ્। અભિષેકાન્તરં પ્રારબ્ધં દિગ્વિજયઃ પરિભ્રમન વિજિતામપિ તવ પિત્રા સ્પદ્વીપભૂષણાં પુનઃવિજયસ્વ વસુન્ધરામ્॥
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- Q.1(B) Explain with reference to context any two of the following. (06)
- (૧) ચન્દ્રપ્રભવો ન દહતિ કિમનલઃ।
- (૨) કામં ભવાન્ પ્રકૃત્યૈવ ધીરઃ।
- (૩) મહતીયં ચલુ અનર્થ પરંપરા।
- (૪) અમૃતસહાદરાપિ કટુકવિયાકો।
- પ્રશ્ન-૨ બાળોચ્છિષ્ટં જગત સર્વમ – આ વિધાન યથો. (૧૪)
- Q.2 Discuss the sentence of - બાળોચ્છિષ્ટં જગત સર્વમ (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૨ શુકનાસોપદેશનુ રસદર્શન કરો.
- Q.2 Appreciate critically on શુકનાસોપદેશ.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો. (૧૪)
- Q.3 Write an Essay in Sanskrit on any one of the following. (14)
- (૧) વિદ્યાધનં સર્વધનં પ્રધાનમ્। (૨) ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા। (૩) જનની જન્મભૂમિશ્ચ સ્વર્ગાદપિ ગરિયસિ।
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદને લક્ષણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Q.4 Define any two છંદઃ with લક્ષણ and example. (14)
- (૧) અનુષ્ટુપ્। (૨) દ્રુતવિલમ્બિત (૩) વંસતતિલકા। (૪) માલિની।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Q.5 Write short notes on any two on the following. (14)
- (૧) બાળસ્ય જીવનમ્।
- (૨) લક્ષ્મી વિષે બાણના વિચારો
- (૩) શુકનાસોપદેશે ગુરુવિચારોઃ।
- (૪) બાણનું સાહિત્યપ્રદાન.